

POSUDEK OPONENTA ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název práce: Klasické koncepty stratifikace a jejich srovnání se situací v soudobé společnosti. Subjektivní a objektivní pozice ve společenské struktuře.

Jméno autora: Mgr. Michael Rádl

Typ práce: diplomová

Fakulta: Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy

Katedra: Katedra historické sociologie

Oponent práce: PhDr. Blanka Jirkovská

II. HODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH KRITÉRIÍ

Zadání a jeho splnění: Zadání práce považuji za náročnější díky rozdílnosti pojetí stratifikace různými autory a rovněž nejasnému vymezení dílčích kategorií souvisejících se společenským rozvrstvením. Zadání práce se autorovi podařilo splnit, zodpověděl navržené výzkumné otázky, posoudil pracovní hypotézy a splnil vytyčené cíle diplomové práce.

Zvolený postup řešení: Práce má logickou strukturu, zahrnuje teoretickou a empirickou část. V teoretické části diplomant přehledně uvádí nejpodstatnější stratifikační koncepty předních světových sociologů. V empirické části využil data ze tří etap rozsáhlého výzkumu sociální nerovnosti ISSP, která důsledně sekundárně analyzoval s ohledem na své výzkumné otázky a pracovní hypotézy. V závěru autor hodnotí zjištěné výsledky a zasazuje je do vybraných částí teorie. Zvolený postup řešení považuji za vhodný.

Odborná úroveň: V teoretické části práce autor prokázal schopnost syntézy odborných poznatků ohledně stratifikačních teorií, které zúročil v empirické části práce a následně propojil v závěru. Odborná úroveň práce je proto velmi dobrá.

Formální a jazyková úroveň, rozsah práce: V práci se vyskytuje menší množství gramatických chyb a překlepů, které však příliš nenarušují kontinuitu čtení. Rozsah práce je adekvátní vzhledem ke zvyklostem na katedře HISO. Grafická úprava práce je citlivá, tabulky a grafy přehledné a v textu vhodně okomentované. Doporučila bych nedávat tabulku na str. 65 do poznámek pod čarou, ale včlenit ji do textu.

Výběr zdrojů, korektnost citací: Diplomant pracuje s více než padesáti tituly odborné literatury českých i zahraničních autorů. Využívá původní zdroje a v textu je řádně cituje. Literatura je vybrána vhodně. Autor prokázal dobrou schopnost práce s odbornými zdroji včetně jejich citování.

III. CELKOVÉ HODNOCENÍ, OTÁZKY K OBHAJOBĚ, NÁVRH KLASIFIKACE

Práce M. Rádla poukazuje na vybrané aspekty vnímání třídní a statusové příslušnosti českými občany a srovnává tento postoj s objektivním zařazením respondentů v systému sociální stratifikace. V závěru práce se autor pokouší navrhnout, která stratifikační teorie významných sociologů je nejbližší modelu stratifikace v ČR na základě odpovědí respondentů ze tří etap výzkumu ISSP. Tento pokus o „zaškatulkování“ české sociální struktury vnímám jako dobrou průpravu pro pochopení teorií stratifikace, ovšem v sociální realitě se pohybujeme spíše na úrovni „ideálních typů“. Autor provedl důkladné sekundární analýzy dat a prokázal schopnost dobře interpretovat zjištěné výsledky. Kde si svou interpretaci není jistý, upozorňuje, že se jedná o jedno z možných vysvětlení, což oceňuji. Práce dosahuje dobré odborné i literární úrovně.

Navrhuji k obhajobě DP tyto otázky:

1. Na str. 92 píšete, že občané v ČR stále sdílí třídní vědomí, což považujete za spíše negativní. Jaké výhody může vnímání třídní příslušnosti naopak ve společnosti přinášet?
2. Co se týče problematické otázky na příjem respondentů, o které se v empirické části práce několikrát zmiňujete, zkuste se zamyslet nad příčinami, proč autoři dotazníku opakovaně mění formulaci otázky na příjem a jaký skutečný význam tyto obměny mohou mít pro ochotu respondentů odpovědět?
3. Jak píšete na str. 88, rozdíly mezi subjektivním vnímáním statusu mezi českými muži a ženami se v čase od r. 1999 prohlubují. Jaké pro to máte vysvětlení?

Předloženou závěrečnou práci hodnotím klasifikačním stupněm výborně.

Datum: 21.7.2016

Podpis:

PhDr. Blanka Jirkovská